

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **T. T. D.**, zast. Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2022, č. j. 20 A 31/2022-40, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2022, č. j. CPR-8994-4/ČJ-2022-930310-V240.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatelky a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 2. 2022, č. j. KRPA-256835-29/ČJ-2021-000022-SV, kterým bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť stěžovatelka pobývala na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna (rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 29. 4. 2020, č. j. OAM-2159-16/DP-2020, byla zamítnuta stěžovatelčina žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, neboť stěžovatelka nesplňovala podmínku spočívající v zajištění dostatečného příjmu; rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje ze dne 12. 8. 2020, č. j. KRPU-128315-6/ČJ-2020-040026, byla stěžovatelce uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie).

[3] Společně s kasační stížností podala stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodnila tím, že jde o opatření, které může být výhradním prostředkem, jak dosáhnout faktického, nikoli pouze formálního úspěchu podané kasační stížnosti. Stěžovatelka odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a zdůraznila, že v jejím případě k zájmu na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti přistupuje zejména zájem na udržení kontaktu s její rodinou, která na území České republiky pobývá. Jedná se o jejího syna (V. N. D., nar. X), partnera (V. N. B., nar. X), snachu (B. T. T. H., nar. X) a především vnuka (V. A. M., nar. X), se kterým stěžovatelka sdílí od jeho narození společnou domácnost (ke všem uvedeným osobám stěžovatelka doložila kopie dokladů – povolení k trvalým pobytům). Veškeré stěžovatelčino sociální a rodinné zázemí je situováno na území České republiky, kde pobývá již od roku 2007. Stěžovatelka dále zdůraznila, že svou pobytovou situaci začala sama řešit – dostavila se na oddělení cizinecké policie poté, co jí skončila platnost výjezdního příkazu. V nejlepší zájmu stěžovatelčina vnuka je setrvání stěžovatelky na území, neboť ten je na stěžovatelčinu přítomnost zvyklý, se svou babičkou je v každodenním kontaktu. Její setrvání v České republice, byť i jen po dobu řízení o kasační stížnosti, má pro celou rodinu velký emocionální i praktický význam. Stěžovatelka také zdůraznila, že je v pokročilém věku (63 let), přičemž výživou je závislá na svém synovi. Nepřiznání odkladného účinku by tak pro ni i celou rodinu znamenalo nenahraditelnou újmu.

[5] Žalovaná ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedla, že s jeho přiznáním nesouhlasí. Všechny skutečnosti, které stěžovatelka v návrhu na jeho přiznání zdůraznila, byly správnímu orgánu známy již v průběhu řízení o uložení správního vyhoštění, přičemž s tvrzenými skutečnostmi se správní orgány řádně vypořádaly a dospěly k závěru, že nejsou překážkou, pro kterou by stěžovatelka nemohla vycestovat a zpětně se integrovat v zemi původu, kde dosud žije její druhý syn. V řízení o kasační stížnosti je stěžovatelka zastoupena advokátem, proto její setrvání na území po dobu tohoto řízení není nezbytné.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského, resp. městského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákoným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[8] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval podmínku nepoměrně větší újmy na straně stěžovatelky vzhledem k újmě hrozící jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat její vznik má v řízení stěžovatelka. Ta musí konkretizovat, jakou újmu by pro ni znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje, a uvést její intenzitu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50, nebo ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Tvrzení stěžovatelky musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem městského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro ni byl zásadním zásahem.

[10] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou, že vzhledem k jejím stávajícím osobním poměrům, jak je vylíčila v návrhu na přiznání odkladného účinku (viz bod 4 tohoto usnesení), by opuštění České republiky pro ni mohlo znamenat značnou újmu. Nejvyšší správní soud souhlasí také s tím, že je v zájmu stěžovatelky pobývat na území České republiky po dobu řízení o kasační stížnosti – byť samotná osobní účast stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti zpravidla není bez dalšího důvodem pro přiznání odkladného účinku, neboť pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti jsou nezbytné další individuální okolnosti projednávané věci (viz zejména usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS). I takové individuální okolnosti však Nejvyšší správní soud v případě stěžovatelky shledal, neboť nelze přehlédnout, že pobývá na území České republiky od roku 2007, žije zde se svou rodinou a dle svých tvrzení je ekonomicky závislá na svém synovi.

[11] Pokud by tedy stěžovatelčinu návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno nebylo a právní účinky napadeného rozhodnutí by do konce řízení o kasační stížnosti nebyly odloženy, stěžovatelka by byla nucena před meritorním rozhodnutím Nejvyššího správního soudu opustit území České republiky, přičemž tímto opuštěním by mohlo dojít k zásahu do jejího soukromého a rodinného života, aniž by jiným osobám mohla vzniknout přiznáním odkladného účinku újma. Podmínku nepoměrně větší újmy na straně stěžovatelky proto považuje zdejší soud za splněnou.

[12] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je nutné poměřit především zájem stěžovatelky na ochraně jejího práva na soukromý a rodinný život s případným důležitým veřejným zájmem. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem za pomoci testu proporcionality, jak již Nejvyšší správní soud vyjádřil dříve v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014-25, č. 3169/2015 Sb. NSS. V daném případě nestojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, výrazné riziko narušení veřejného zájmu. Stěžovatelka se sama dostavila dne 30. 9. 2021 na oddělení cizinecké policie v Praze za účelem řešení svého pobytu, nebyla na území České republiky soudně trestána a z obsahu spisu nevyplývá žádná indicie svědčící o tom, že by se zde dopouštěla jakékoli trestné činnosti. Lze proto pro účely posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku uzavřít, že stěžovatelka nepředstavuje pro Českou republiku bezpečnostní riziko a její pobyt po dobu řízení o kasační stížnosti lze s ohledem na její dosavadní vazby na území tolerovat.

[13] Nejvyšší správní soud tedy dle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. S ohledem na skutečnost, že žaloba proti napadenému rozhodnutí má odkladný účinek ze zákona (viz § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku městského soudu, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalované.

[14] Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a přiznáním odkladného účinku Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 6. října 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu